

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

УТВЪРЖДАВАМ:

Татяна Попотанасова

Директор на ОУ „Кочо Честименски“

Заповед № 433/ 10.09.2025г.

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ учебна 2025/2026 г.

Програмата за превенция на ранното напускане в е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи, и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво и стратегията на училището, съобразно спецификата и конкретните условия в община Лесичово.

1. Идентификация на проблема

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са комплексни. Корените на това явление трябва да се търсят от една страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия. В последно време се постигнаха добри резултати, като бе намален до нула броя на отпадналите ученици в нашето училище. Има ученици с лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, както и слаби оценки, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане. В I-IV клас този проблем не е толкова изявен поради факта, че малките ученици са обгрижвани от един учител, който в повечето случаи е безспорен авторитет за тях. Проблемът с отпадащите и застрашените от отпадане ученици е по-силно изразен от V до VII клас. Затова е нужно да се предприемат мерки от цялата педагогическа колегия със съдействието на ръководството.

2. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

В началото на учебната 2025/2026 година в ОУ „Кочо Честименски“ беше направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището. Като рискови фактори, предшестващи отпадането, бяха идентифицирани:

- Продължително отсъствие от училище;
- Проблемна семейна среда;
- Трудна адаптация към изискванията в училище;
- Слаба мотивация, идваща от семейната среда

Силни страни:

- Квалифицирани учители;

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

- Интерактивни методи на обучение;
- Извънкласни дейности;
- Възможности за изява- ЗИ, ФУЧ, клубове и извънучилищни дейности;
- Създаване на приятелска среда;
- Модерна и мултифункционална материална база;
- Регистър на ученици, застрашени от отпадане.

Слаби страни:

- Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане;
- Недостатъчна ефективност на взаимодействието „училище - родители“;

Възможности:

- Кандидатстване по различни програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности;
- ранно идентифициране на децата в риск;
- нови форми за по-голямо ангажиране на родителите;
- ефективно включване на училищните и ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище;
- обучение на педагогическия екип да идентифицира и решава социалните; образователните, поведенческите и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище;
- разработване и прилагане на обучителни, извънкласни и извънучилищни програми за мотивиране и задържане на децата, консултиране, професионално ориентиране и чрез активна работа със семейството;
- поддържане на база данни, индивидуални програми за всяко застрашено дете;
- разширяване на връзките с извънучилищните институции.

Заплахи:

- Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
- Липса на ефективни санкции за родителите.
- Нисък жизнен стандарт на част от населението.
- Проблеми в семействата, водещи до отпадане на деца от училище.

През учебната 2025/2026 година в ОУ „Кочо Честименски“ в дневна форма са обучавани 121 ученици. Няма отпаднали ученици от образователната система.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2024/2025	3120	2142

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

През изминалата учебна година има завишаване и на уважителните и неуважителните отсъствия от предходната.

Завишените извинителни отсъствия се дължат на:

- карантината от шарка в и заразяване и на други ученици от училището;
- отсъствия при грипоподобни симптоми
- няколко ученика, които често бягат от час

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на множество разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:
  - здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
  - семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
  - за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.
2. Най-много отсъствия имат ученици в прогимназиален и гимназиален етап.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:

✓ *Нежелание на ученика да учи*

Част от отсъстващите ученици имат трудности в усвояването на учебния материал, са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори. Няколко ученика са носители на голяма част от неуважителните отсъствия, поради системно излизане от час.

✓ *Липса на родителски контрол*

Родителите в повечето случаи са заинтересовани от изхранването на детето си, а не от неговото обучение и резултатите от обучението. Част от учениците са деца на т.н. мигриращи родители, които работят в чужбина, а децата им се отглеждат от баби и дядовци или са сами. По-голяма част от родителите са нискообразовани.

✓ *Наличие на социални фактори*

Част от учениците работят сезонно, за да си осигуряват средства.

✓ *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*

✓ *Неефективни санкции на ученици*

Наложените санкции не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Дори при наложени глоби по реда на чл. 347 от ЗПУО от страна на общинската администрация, в голямата им част те са несъбираеми и не постигат търсения ефект.

Поради „криворазбрана“ загриженост безпроблемно се осигуряват медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, което обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

4. Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:

В ОУ „Кочо Честименски“ се изпълнява програма и се предприемат мерки за задържане в училище и на група ученици, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

Обект на специално внимание са и учениците, при които се наблюдава липса на родителски контрол, немотивирани са и са с нисък социален и образователен статус, които през предходната учебна година са допусkali повече от 5 неизвинени отсъствия (10 ученици), както и такива с подобни проблеми през настоящата година. Въпреки съдействието от страна на институции (като екипа в ЦНСТ Лесичово, отделите за „Закрила на детето“ към Дирекции „Социално подпомагане“ – Пазарджик, МКБППМН – Пазарджик) спрямо някои ученици бе постигнат успех с променлив характер.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- ✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
  - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
  - Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 5 ученици.
  - Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини
  - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживееие и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – 2 писма.
  - Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – 25 проверки.
- ✓ *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- ✓ *Работа с учениците*
  - Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
  - Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище.
  - Включване в дейности на училището и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
  - Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
  - Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
  - Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии.
  - Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР.
- ✓ *Работа с родителите*

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

- Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
  - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
  - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
- ✓ Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал
Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2025/2026 година може да се направят следните изводи:

- ✓ Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.
- ✓ Постигнати задоволителни резултати с двама от постоянно излизащите от някои часове ученици.

ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
  - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
  - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - учебници на учениците от V – VII клас;
  - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;
  - стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
4. Проекти.
5. Средствата за уязвими групи.

МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	15.07.2026
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Пазарджик	Директор	Постоянен
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	До 15.10.2025
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - свободен достъп до училищна спортна база; - за кариерно ориентиране и консултиране; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Ръководители на групи, учители	През учебната година

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Учители от училището и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното ѝ провеждане.	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
1.9. Дейности на ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Класни ръководители, ученическите класни съвети	През учебната година
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Старши учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Осигуряване на безплатен транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	Директор, Счетоводител	Целогодишно
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328/21.12.2017г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	Счетоводител и комисия, определена от директора	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Педагогически специалисти	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 3-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Директор	До 3-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Класни ръководители	Уч. 2025/2026 г.
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите	Директор, Обществен съвет	През учебната година

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „КОЧО ЧЕСТИМЕНСКИ“

с. Динката, Община Лесичово, Област Пазарджик, ул. „Седемнадесета“ № 37

тел.: 0886302008; e-mail: 1309813@edu.mon.bg, ou_dinkata@abv.bg,

сайт: <https://ou-dinkata.com/>

образователната система.		
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно
2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Дирекция „Социално подпомагане“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Директор	През учебната година
2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост

Председател на ОС:

Василка Борисова